

ΤΑ ΔΘΑΝΑΤΑ
ΑΡΙΣΤΟΥΡΓΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ ΚΑΡΟΛΟΥ
ΝΤΙΚΕΝΣ

ΚΟΠΕΡΦΙΛΝΤ

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΩΝ. — Ο Δαυίδ Κόπερφιλντ διηγείται την παιδική του ηλικία, τόν θάνατο του πατέρα του και την ευτυχισμένη ζωή του κατόπιν κοντά στη μητέρα του και στην αγαπημένη του υπηρέτρια, την Πέγκοττυ. Μά, την ευτυχία του την ταράζει η εμφάνισις ενός τρίτου προσώπου του κ. Μύρστον, ο οποίος έρωτοτροπεί με την κ. Κόπερφιλντ. Μιά μέρα, η Πέγκοττυ παίρνει τόν μικρό Δαυίδ, για να πάνε στο χωριό της, τὸ παραθαλάσσιο Γυάρμουθ.

Εκεί, ο Δαυίδ περιάει ευχάριστα καμιά δεκαπενταριά μέρες. Μά στὸν γυρισμό του στο σπίτι του βρίσκει τὴ μητέρα του παντρεμένη με τὸν κ. Μύρστον και ὅλα ἀλλαγμένα σ' αὐτό. Ο κ. Μύρστον δείχνεται εὐθύς ἐξ ἀρχῆς σκληρός και κακὸς πρὸς τὸν γιὸ τῆς συζύγου του. Τὸν θασανίζει, τὸν δέρνει, τὸν κρατάει σὲ ἀπόστασι ἀπὸ τὴ μητέρα του και σὲ τέλος ἀποφασίζει νὰ τὸν στείλῃ ἐσωτερικὸ σ' ἕνα λύκειο, κοντὰ σὸ Λονδίνο. Ο Δαυίδ, περίλυπος και συντριμμένος, ἀποχαιρετᾷ τὴν μητέρα του και φεύγει για τὸ σχολεῖο τὸ Λύκειο Σάλεμ. Κατὰ τὶς διακοπὲς ξαναγυρίζει σὸ σπίτι του κ' ἐκεῖ βρίσκει κ' ἕνα μικρὸ ἀδελφάκι, τὸ ὁποῖο ἀπέκτησε ἡ μητέρα του ἀπὸ τὸν δεῦτερο σύζυγὸ τῆς. Μά ἡ ζωὴ σὸ σπίτι του εἶνε πειὰ γι' αὐτὸν κόλασις και με χαρὰ ξαναγυρίζει πάλι σὸ Λύκειο.

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγούμενου)

Πῶς τὴ θυμοῦμαι αὐτὴν τὴν ἡμέρα τῶν γενεθλίων μου!
Μοῦ φαίνεται πῶς ἦταν μόλις χθές. Μετὰ τὸ πρόγευμα, καθὼς εἶχαμε μαζευτὴ ἀπὸ τὴν τάξι για τὸ μάθημα, μπῆκε μέσα ὁ κ. Σάρπ και εἶπε ἀπευθυνόμενος σὲ μένα:

— Δαυίδ Κόπερφιλντ, σὲ ζητᾶνε σὸ ἐντευκτήρις.

Τὸ πρόσωπό μου ἔλαμψε ἀπὸ χαρὰ, γιατί ἔλπισα πῶς ἐπρόκειτο για κανένα δέμα με γλυκίσματα, σταλμένο ἀπὸ τὴν Πέγκοττυ και σηκώθηκα ἀμέσως...

— Μὴ θιάζεσαι, Δαυίδ, ξανάπε ὁ κ. Σάρπ. Προφταίνεις, παιδί μου, μὴ θιάζεσαι...

Θὰ ἔπρεπε νὰ ξαφνιασῶ για τὴν καλωσύνη, με τὴν ὁποία μοῦ μιλοῦσε ὁ κ. Σάρπ, ἀν πρόσεχα λίγο. Μά αὐτὸ τὸ πρόσεξα ἀργότερα. Ἐτρεξα σὸ ἐντευκτήριο, ὅπου βρῆκα τὸν κ. Κρίκλ θρονιάσμένο μπροστὰ σὸ πρόγευμά του με τὴν ἐφημερίδα του και τὸ μπασοτοῦνι του πλάι του και τὴν κ. Κρίκλ, ἡ ὁποία κρατοῦσε στὰ χέρια τῆς ἕνα γράμμα. Μά δέμα με γλυκίσματα δὲν εἶδα πουθενά.

— Δαυίδ Κόπερφιλντ, μοῦ εἶπε ἡ κ. Κρίκλ, πιάνοντάς με ἀπὸ τὸ χέρι και ὀδηγώντας με σ' ἕνα σοφᾶ, ὅπου μ' ἔβαλε νὰ καθίσω κοντὰ τῆς, πρέπει νὰ σοῦ μιλήσω. Θέλω νὰ σοῦ πῶ κάτι, παιδί μου...

Ο κ. Κρίκλ, πρὸς τὸν ὁποῖο διευθύνθηκε τὴ στιγμὴ ἐκείνη τὸ βλέμμα μου, κούνησε τὸ κεφάλι του χωρὶς νὰ με κυττάξῃ κ' ἔπειτα ἔπνιξε ἕνα στεναγμὸ μαζὺ με μιά μεγάλη βουτυρωμένη φέτα ψωμιού.

— Εἶσαι πολὺ νέος για νὰ ξέρης ὅτι ὁ κόσμος ἀλλάζει κάθε μέρα, εἶπε ἡ κ. Κρίκλ κ' ὅτι ἐκείνοι πού τὸν κατοικοῦν φεύγουν γρήγορα. Αὐτὸ εἶνε ἕνα πρᾶγμα πού ὅλοι τὸ μαθαίνουμε ἄλλοι, ὅταν εἴμαστε νέοι κ' ἄλλοι, ὅταν προχωροῦμε στὰ χρόνια...

Τὴν κύτταξα με προσοχὴ μὴ καταλαβαίνοντας τί μοῦ λέει.

— Ὅταν ξαναγύρισες ἀπ' τὸ σπίτι σου μετὰ τὸ τέλος τῶν διακοπῶν, ὅλοι οἱ δικοί σου ἦσαν καλά;

Κούνησα τὸ κεφάλι μου καταφατικά.

— Κ' ἡ μαμά σου ἦταν καλά; με ξαναρῶτησε ἡ κ. Κρίκλ.

Ἄρχισα νὰ τρέμω χωρὶς νὰ ξέρω ἀκριβῶς γιατί κ' ἐξακολούθησα νὰ τὴν κυττάζω στὰ μάτια, χωρὶς νὰ τῆς ἀπαντᾶω.

— Σοῦ τὰ λέω αὐτὰ, συνέχισε ἡ κ. Κρίκλ, γιατί με μεγάλη μου λύπη σὲ πληροφόρῶ, ὅτι ἔμαθα σήμερα πῶς ἡ μαμά σου ἦταν πολὺ ἄρρωστη.

Ἐκείνη τὴ στιγμὴ, ἀνάμεσα ἀπ' τὴν κ. Κρίκλ κ' ἀπὸ μένα ἀπλώθηκε μιά καταχνιά, πού θόλωσε στὰ μάτια μου τὴ μορφή τῆς. Ἐπειτα ἔνοιωσα ἄφθονα δάκρυα νὰ κυλοῦν στὰ μάγουλά μου κ' ἀπόμεινα ἐντελῶς ἀκίνητος.

— Ἦταν ἐπικίνδυνα ἄρρωστη, πρόσθεσε ἡ κ. Κρίκλ.

Ἀμέσως τότε τὰ μάντεψα ὅλα.

— Ἡ μαμά σου πέθανε, εἶπε τέλος ἡ κ. Κρίκλ.

Δὲν ἦταν καθόλου ἀνάγκη νὰ μοῦ τὸ πῆ.

Εἶχα θγάλει κιόλας μιά κραυγὴ ἀπελπισίας, νοιώθοντας τὸν ἑαυτὸ μου μόνο μέσα σὸν ἀπέραντο κόσμο.

Ἡ κ. Κρίκλ στάθηκε πολὺ καλὴ για μένα.

Μὲ κράτησε ὀλόκληρη τὴν ἡμέρα σὸ διαμέρισμά τῆς, ἀφήνοντάς με κάθε τόσο μόνο. Ἐκλαψα τόσο, ὥστε ἀποκοιμήθηκα κ' ἔπειτα ξύπνησα για νὰ κλάψω πάλι. Ὅταν ἐξαντλήθηκα τὰ δάκρυά μου και δὲν μπορούσα πειὰ νὰ κλάψω περισσότερο, ἄρχισα νὰ σκέφτωμαι και τότε τὸ βάρος πού πίεζε τὸ στήθος μου ἔγινε ἕνας πόνος τόσο βαθύς, πού τίποτε δὲν μπορούσε νὰ τὸν ἀνακουφίση.

Συλλογιζόμενον τὸ κλεισμένο και σιωπηλὸ σπίτι μας. Συλλογιζόμενον ἐπίσης τὸν μικρὸ μου ἀδελφὸ, πού, καθὼς μοῦ εἶχε πει ἡ κ. Κρίκλ, μαράζωνε ἀπὸ μέρα σὲ μέρα και δὲν θ' ἀργοῦσε ν' ἀκολουθήσῃ τὴ μητέρα μου σὸν ἄλλον κόσμο. Συλλογιζόμενον ἀκόμα τὸν τάφο τοῦ πατέρα μου μέσα σὸ κοιμητήρι, πού ἦταν κοντὰ σὸ σπίτι μας και φαντάστηκα τὴ μητέρα μου πλαγιασμένη σ' ἕναν ἄλλον τάφο σὸ ἴδιο κοιμητήρι.

Θυμᾶμαι, πῶς τὸ θράδου, ὅταν πῆγα σὸ ὑπνωτήριο νὰ κοιμηθῶ, ἡ δυστυχία μου ἔκανε τοὺς ἄλλους συντρόφους μου γεμάτους ἀγάπη για μένα.

Δὲν διηγῆθηκα ἱστορίες ἐκείνο τὸ θράδου και ὁ συμμαθητής μου Τρήντλ ἐπέμεινε νὰ μοῦ δανείσῃ τὸ μαξιλάρι του. Δὲν ξέρω ποία ἀνακούφισι ἐνόμιζε πῶς θὰ μοῦ ἔδινε ἔτσι, ἀφοῦ εἶχα τὸ δικὸ μου μαξιλάρι, μά αὐτὸ ἦταν τὸ μόνο πρᾶγμα πού μπορούσε νὰ μοῦ δώσῃ τὸ φτωχὸ παιδί.

Ἐφυγα ἀπὸ τὸ Λύκειο Σάλεμ τὴν ἄλλη μέρα τὸ ἀπόγευμα χωρὶς νὰ φαντάζωμαι καθόλου ὅτι δὲν θὰ ξαναγύριζα πειὰ σ' αὐτό. Ταξίδεψα αὐτὴν τὴν φορὰ, ὄχι με τὸ ταχυδρομικὸ ἀμάξι, μά με τὸ βαρὺ νυχτερινὸ λεωφορεῖο πού ἔφθασε σὸ Γιάρμουθ κατὰ τὶς ἑννέα τὸ πρωί.

Ἐκεῖ, κύτταξα γύρω μου για νὰ δῶ τὸν ἀμαξᾶ τὸν Μπάρκισ, μά δὲν τὸν εἶδα πουθενά. Ἀντὶ αὐτοῦ, ἕνας γεροντᾶκος ἀσθματικὸς και πρόσχαρος, ντυμένος στὰ μαῦρα, πού φοροῦσε καπέλλο με πλατεῖα μπόρ, μαῦρες κάλτσες και κιλόττα στολισμένη στὰ γόνατα με ξεθωριασμένους φιόγκους, προχώρησε λαχανιάζοντας ὡς τὴν πορτιέρα τοῦ λεωφορείου και ρώτησε:

— Ὁ κ. Κόπερφιλντ;

— Ἐγὼ εἶμαι, κύριε, τοῦ ἀπάντησα.

— Λάβετε τὴν καλωσύνη νὰ μ' ἀκολουθήσετε, μικρὸ μου κύριε, κα' θὰ ἔχω τὴν εὐχαρίστησι νὰ σᾶς πάω σὸ σπίτι σας.

Ἐβαλα τὸ χέρι μου μέσα σὸ δικὸ του, ἀναρωτῶντας τὸν ἑαυτὸ μου ποῖος ἦταν. Μὲ πῆγε σ' ἕνα μαγαζὶ πού βρισκόταν σὲ κάποιο στενὸ δρόμο πάνω ἀπ' τὸν ὁποῖο διάβαζε κανεὶς αὐτὴν τὴν ἐπιγραφή:

Ο Μ Ε Ρ

Ἰφασματέμπορος, ράπτῃς και ἐργολάβος κηδεῖων

Ἦταν ἕνα μικρὸ κατάστημα στενόχωρο χωρὶς ἀέρα, γεμάτο ἀπὸ κάθε λογῆς ρούχα ἔτοιμα ἢ μισορραμμένα πού στὶς βιτρίνες του φιγουράριζαν, καστόρινα καπέλλα και γυναικειῖες μπέρτες. Στὸ πίσω μέρος τοῦ μαγαζιού τρεῖς νέες κοπέλλες ἦταν ἀπασχολημένες με τὸ ράψιμο μαῦρων Ἰφασμάτων σωριασμένων σ' ἕνα τραπέζι πού τὰ κοψίδια τους γέμιζαν τὸ πάτωμα. Ἐκαίγε δυνατὴ φωτιὰ μέσα στὸ δωμάτιο και μιά θαρεῖα, μυρωδιὰ κουζίνας γέμιζε τὴν ἀτμόσφαιρα.

Ἡ τρεῖς κοπέλλες σήκωσαν μιά στιγμὴ τὸ κεφάλι τους για νὰ με κυττάξουν και ξανάρχισαν τὴ δουλειὰ τους. Ἀπὸ ἕνα ἐργαστήριο πού βρισκόταν ἀπὸ τὴν ἄλλη μεριά μίας μικρῆς αὐλῆς ἔφθαναν, οἱ κανονικοὶ χτύποι ἑνὸς σφυριού πού εἶχαν τὸν ρυθμὸ: τὸκ-τὸκ-τὸκ, τὸκ-τὸκ-τὸκ, τὸκ-τὸκ-τὸκ, χωρὶς καμμιὰ ἀλλαγὴ.

— Λοιπόν! εἶπε ὁ ὀδηγὸς μου στὴ μιά ἀπὸ τὶς τρεῖς κοπέλλες.

* Ειρεξα στο έντευκτήριο, όπου βρήκα τὸν κ. Κρίκλ μπροστά στο πρόγευμά του.

του, ενώ συγχρόνως είδα κάτι νά λαμπρή στην άκρη του ματιού του.

— Θεέ μου, πόσο γρήγορα μεγαλώνουν τὰ παιδιά! εἶπε κυτάζοντάς με μ' ἕνα γλυκὸ χαμόγελο. Εἶνε ἀπίστευτο, δεσποινίς. Ἡ τελευταία αὐτὴ φράσις ἀπευθυνόταν στὴ μίς Μύρστον, ἡ ὁποία ὅμως οὔτε τοῦ ἀπάντησε καθόλου.

— Αὐτὸς ὁ μικρὸς μεταμορφώθηκε, δεσποινίς, ξανάπε ὁ κ. Σίλλιπ.

Ἡ μίς Μύρστον ἀπάντησε αὐτὴ τὴ φορά μ' ἕνα κατσούφιασμα τῶν φρυδιῶν της καὶ μετὰ τὴν ψυχρὴ κίνησι τοῦ κεφαλιοῦ.

Τώρα, ἡ καμπάνα ἀρχίζει νὰ σημαίνει καὶ ὁ κ. Ὁμέρ μπαίνει μέσα γιὰ τὶς τελευταῖες προετοιμασίες. Εἶμαστε ἐκεῖ, ὁ κ. Μύρστον, ὁ γείτονας μας κ. Γκραϊύπερ, ὁ κ. Σίλλιπ κ' ἐγώ. Καθὼς θγαίνουμε ἔξω, βλέπουμε στὸν κῆπο μερικοὺς ἀνθρώπους ποὺ κρατοῦν τὸ φέρετρο τῆς μητέρας μου. Τραβᾶνε μπροστὰ ἀπὸ μᾶς, στὴν δένδροστοιχία, διασχίζουν τὴν καγκελλόπορτα καὶ μπαίνουν μέσα στὸ νεκροταφεῖο, ὅπου τόσο συχνὰ τὸ καλοκαίρι, ἀκούγον νὰ κελαιδοῦνε τὰ πουλιά.

Περιοιχίζουμε τὸν τάφο. Ἡ μέρα φαίνεται διαφορετικὴ ἀπὸ τὶς ἄλλες μέρες, τὸ φῶς ἔχει ἕνα ἄλλο χρῶμα, ἕνα χρῶμα πιὸ θλιβερό. Ἀπόλυτη σιωπὴ βασιλεύει γύρω μας... Αὐτὴ τὴ σιωπὴ τὴ φέραμε ἀπὸ τὸ σπίτι μαζί μ' ἐκείνην ποὺ βρίσκεται μέσα στὸ φέρετρο. Ἀκούω τὴ φωνὴ τοῦ πάστορος ποὺ προφέρει καθαρὰ κ' εὐδιάκριτα:

«— Ἐγὼ εἶμι ἡ ζωὴ καὶ ἡ ἀνάστασις, εἶπεν ὁ Κύριος».

Κ' ἔξαφνα ἀκούω λυγμοὺς καὶ βλέπω λίγο παραμέρα τὴν καλὴ καὶ πιστὴ μας Πέγκοττ, τὸ πλάσμα ποὺ μοῦ εἶνε πειὰ τὸ πιὸ ἀγαπημένον στὸν κόσμον καὶ γιὰ τὴν ὁποίαν ἡ παιδικὴ μου καρδιά εἶνε βέβαιη ὅτι ὁ Κύριος θὰ τῆς πῆ, ὅταν θὰ παρουσιαστῆ μπροστὰ του: «Εἶμαι εὐχαριστημένος ἀπὸ σένα!»

Ὅλα τελείωσαν πειὰ, οἱ νεκροθάφτες σκέπασαν μετὰ χῶματα τὸν λάκκο καὶ γυρίζουμε πίσω. Μπροστὰ μας ὀρθώνεται τὸ ὠμορφο σπίτι μας, πάντα τὸ ἴδιο, καὶ τόσο δεμένο στὶς ἀναμνήσεις μου μ' ἐκείνην ποὺ ἔχασα γιὰ πάντα, ὥστε ἡ θλίψις ποὺ ἐνοιῶσα ὡς τὴ στιγμὴ ἐκείνη εἶνε τίποτε μπροστὰ σ' αὐτὴν ποὺ νοιώθω τώρα βλέποντάς το...

Μοῦρχεται νὰ πέσω κάτω, μὰ με συγκρατοῦν καὶ με παίρνουν μέσα. Ἀναγνωρίζω τὴ φωνὴ τοῦ κ. Σίλλιπ, ὁ ὁποῖος μοῦ μιλάει. Μοῦ δίνει νὰ πιῶ λιγάκι νερὸ καὶ ὅταν τοῦ ζητάω τὴν ἀδεία ν' ἀποσυρθῶ στὴν κάμαρή μου, με φιλάει μετὰ μιά γυναικεῖα γλύκα.

Ἦξερα πὼς ἡ Πέγκοττ θάρχόταν νὰ με συναντήσῃ στὴν κάμαρή μου. Καὶ ἦρθε. Κάθησε πλάι μου στὸ μικρὸ μου κρεβάτι καὶ κρατῶντας τὸ χέρι μου ποὺ κάθε τόσο τὸ φέρνει στὰ χεῖλη της ἢ τὸ χαϊδεύει τρυφερά, μοῦ διηγεῖται μετὰ τὸν τρόπο της ὅτι εἶχε νὰ μοῦ πῆ γιὰ ὅσα συνέβησαν.

— Ἀπὸ καιρὸ μαράζωνε ἡ φτωχούλα... Ὅταν γέννησε τὸν μικρὸ σου ἀδελφό, νόμισα πὼς θὰ συνερχόταν. Μὰ τοῦ κάκου... Ἀπὸ μέρα σὲ μέρα ἀδυνατίζεε καὶ πιὸ πολὺ... Εἶχε γίνεи πιὸ δειλὴ καὶ πιὸ φοβισμένη... Μιά σκληρὴ λέξι τῆς ἔφερεν τὸ ἴδιο ἀποτέλεσμα ποὺ θὰ τῆς ἔφερεν κ' ἕνα δυνατὸ χτύπημα... Μονάχα μ' ἐμένα ἔμενε πάντα ἡ ἴδια... Ὅχι, ἡ φτωχὴ μου ἀγαπημένη δὲν ἄλλαξε ποτὲ ἀπέναντι στὴν γρηά της Πέγκοττ...

Ἐδῶ ἡ Πέγκοττ στάθηκε καὶ χαϊδεψε λίγο τὸ χέρι μου.

— Ἡ τελευταία φορά ποὺ τὴν εἶδα ἔτσι ὅπως ἦταν τὸν παλιὸν καιρὸ, ἦταν τὸ βράδυ ποὺ ξαναἦρθες στὸ σπίτι, μικρούλη... Ὅταν τελείωσαν ἡ διακοπὲς σου καὶ ξανάφυγες, μοῦ εἶπε: «Δὲν θὰ ξαναἰδῶ πειὰ τὸ λατρευτὸ μου παιδί... Τὸ νοιώθω... Κάτι μέσα μου μοῦ λέει πὼς δὲν γελιέμαι...»

Ἀὐτὸ ποὺ ἐμπιστεύθηκε τότε σὲ μένα, δὲν τὸ εἶπε στὸν σύζυγό της παρὰ ἕνα βράδυ, μιά ὁδομάδα πρὸ τοῦ θανάτου της, λέγοντάς του: «Φίλε μου, νομίζω πὼς θὰ πεθάνω».

Κι' ὅταν τὸ ἴδιο βράδυ τὴν ἔβαλα νὰ πλαγιαίσῃ, εἶπε σὲ μέ-

να: «Πέγκοττ, ἔχω τώρα τὸ μυαλό μου ἥσυχον... Ὁ φτωχὸς ὁ σύζυγός μου θὰ συνηθίσῃ σιγά-σιγά στὴν ἰδέα τοῦ θανάτου τὶς ἡμέρες ποὺ θὰ ζήσω ἀκόμα... Κ' ἔπειτα ὅλα θὰ τελειώσουν... Εἶμαι πολὺ κουρασμένη τώρα... Νυστάζω... Ὁ Θεὸς ἄς εὐλογῆ τὰ δυὸ παιδιά μου!... Ὁ Θεὸς ἄς φυλάξῃ κι' ἄς προστατεύῃ τὸν φτωχὸ μου Δαυῖδ, ποὺ εἶνε καὶ χωρὶς πατέρα...»

Ἀπὸ ἐκεῖνο τὸ βράδυ δὲν τὴν ἄφησα οὔτε στιγμὴ. Κουβέντιαζε συχνὰ μετὰ τὸν ἄνδρα της καὶ τὴν μίς Μύρστον, γιὰ τὸν ἀγαποῦσε — τῆς ἦταν, βλέπεις ἀδύνατον νὰ μὴν ἀγαπᾶ αὐτοὺς ποὺ τὴν περιοιχίζαν, ὅσο κακοὶ κι' ἂν ἦταν — μὰ ὅταν ἔφευγαν ἀπὸ κοντὰ της, γύριζε πρὸς ἐμένα σὰν νὰ εὕρισκε ἀνάπαυσι μόνο κοντὰ μου, καὶ τὴν ἔπαιρνε πάντα ἔτσι ὁ ὕπνος.

τὴν τελευταία νύχτα, μετὰ φίλησε καὶ μοῦ εἶπε:

— Ἄν ὁ μικρὸς μου μπέμπης πεθάνῃ κι' αὐτὸς, Πέγκοττ, ἄς τὸν θάβουν μέσα στὴν ἀγκαλιά μου κι' ἄς μᾶς θάψουν μαζί («Ἐτσι κ' ἔγινε, γιὰ τὸν μικρὸς μου ἀδελφὸς πέθανε τὴν ἐπομένη τοῦ θανάτου τῆς μητέρας μου. Ἐπίσης ἄς φέρουν τὸ λατρευτὸ μου Δαυῖδ γιὰ νὰ παρακολουθήσῃ τὴν κηδεῖα μου καὶ πὲς του, Πέγκοττ, ὅτι ἡ μαμάκα του, πεθαίνοντας, τοῦ ἔδωσε, ὄχι μιά, ἀλλὰ χίλιες εὐχές...»

Ἡ Πέγκοττ σώπασε μιά στιγμὴ καὶ χαϊδεψε γλυκὰ τὸ χέρι μου. Ἐπειτα ἐξακολούθησε:

— Ἡ νύχτα προχωροῦσε... Ἡ φτωχὴ μου κυρία μοῦ ζήτησε νὰ πιῶ λίγο νερὸ κι' ἀφοῦ τὸ ἤπια μ' εὐχαρίστησε μ' ἕνα χαμόγελο τόσο γλυκὸ, τόσο καρτερικόν...

Ἐἶχε ἀρχίσει νὰ ξημερώνῃ, ὅταν ἄρχισε νὰ μοῦ μιλάῃ γιὰ τὸν μακαρίτη τὸν πατέρα σου τὸν πρῶτο της σύζυγο, καὶ μοῦ εἶπε πόσο καλὸς δείχτηκε ἀπέναντί της. Κ' ἔξαφνα μετὰ παρακάλεσε μετὰ φωνὴ σβυσμένη:

— Πέγκοττ, καλὴ μου φίλη, πέρασε τὸ χέρι σου στὸ λαιμό μου καὶ γύρισέ με πρὸς ἐσένα, γιὰ τὴν ἀρχίζω νὰ μὴ βλέπω τὸ πρόσωπό σου, καὶ τὸ θέλω κοντὰ στὸ δικό μου...

Ἐκανα ὅ,τι μοῦ ζητοῦσε. Ἐγειρε τὸ κεφάλι της στὸ μπράτσο τῆς παληόγρηας ἐμένα καὶ πέθανε σὰν παιδάκι ποὺ ἀποκοιμιέται...»

* * *

Ἐτσι τελείωσε ἡ διήγησι τῆς Πέγκοττ.

Ἀπὸ τὴ στιγμὴ ποὺ μοῦ ἀνήγγειλαν τὸν θάνατο τῆς μητέρας μου, ἡ εἰκόνα της, ὅπως ἦταν τὸν τελευταῖον καιρὸ, εἶχε σβύσει ἀπὸ τὸ μυαλό μου. Τὴν ἔβλεπα μετὰ τὴν φαντασία μου, μόνο ὅπως ἦταν ὅταν ἦμουν μικρούλης, ὅταν χόρευε μαζί μου στὸ σαλόνι, νέα, κοπέλλα σχεδόν, χαριτωμένη, πρόσχαρη. Νεκρὴ, εἶχε ξαναγίνει γιὰ μένα νέα κι' ὡραία, κι' ὅλα τ' ἄλλα εἶχαν διχλυθῆ...

Αὐτὴ ποὺ ἀναπαυόταν στὸ νεκροταφεῖο, ἦταν ἡ μητέρα τῆς παιδικῆς μου ἡλικίας... Καὶ φανταζόμουν ἀκόμα πὼς τὸ μικρὸ πλάσμα ποὺ ἔσφιγγε στὸ στήθος της, ἦμουν ἐγὼ ποὺ μ' ἀποκοιμιζε ἄλλοτε στὴν ἀγκαλιά της.

X

Ἡ πρώτη πράξις τῆς ἐξουσίας τῆς μίς Μύρστον, ὅταν ἡ μέρα τῆς κηδεῖας πέρασε καὶ τὸ φῶς μπήκε πάλι στὸ σπίτι, ἦταν ν' ἀπολύσῃ τὴν Πέγκοττ, ἀφοῦ τῆς ἔδωσε ἑνὸς μηνὸς προθεσμία γιὰ νὰ βρῆ ἄλλοῦ δουλειά. Παρὰ τὴν ἀπέχθεια ποῦνοιωθε ἡ Πέγκοττ ὑπηρετῶντας τέτοιους κυρίους, μοῦ φαίνεται πὼς θὰ ἔμενε ἀκόμα στὸ σπίτι ἀπὸ ἀγάπη γιὰ μένα. Μοῦ εἶπε πὼς εἶμαστε ὑποχρεωμένοι νὰ χωριστοῦμε, μοῦ ἔμαθε τὸ γιατί καὶ ἐκφράσαμε ἀμοιβαίᾳ τὴν θλίψι μας μετὰ τὸν πιὸ εἰλικρινῆ τρόπο.

Ὅσο γιὰ μένα καὶ γιὰ τὸ μέλλον μου, οἱ Μύρστον δὲν μιλοῦσαν καθόλου. Δὲν εἶχαν λάβει σχετικῶς καμμιά ἀπόφασι. Τολμῶ νὰ πῶ ὅτι θὰ ἦσαν εὐτυχεῖς ἂν μπορούσαν νὰ με διώξουν καὶ μένα σὰν τὴν Πέγκοττ, δίνοντάς μου ἑνὸς μηνὸς προθεσμία.

Μιά μέρα, συγκεντρώνοντας ὅλο μου τὸ θάρρος, ρώτησα τὴν μίς Μύρστον, ἂν θὰ ξαναγύριζε πρὸ Λύκειο. Ἐκείνη μοῦ ἀπάντησε ὅτι μᾶλλον δὲν θὰ ξαναγύριζα. Καὶ δὲν εἶπε οὔτε λέξι παραπάνω. (Ἀκολουθεῖ)

Ἀπὸ τῆς 1ης ΜΑΡΤΙΟΥ
ἄρχισε ἡ διανομὴ τοῦ βιβλίου

«**Η ΠΟΛΥΑΓΑΠΗΜΕΝΗ**»

Ἐπίσης συνεχίζεται ἡ διανομὴ τῶν
κάτωθι βιβλίων:

«**ΚΑΤΩ ΑΠΟ ΤΙΣ ΦΙΛΥΡΕΣ**»

«**Η ΚΥΡΙΑ ΜΕ ΤΑΣ ΚΑΜΕΛΙΑΣ**»

«**ΜΑΝΟΝ ΛΕΣΚΩ**».

«**ΓΚΡΑΤΣΙΕΛΛΑ**»

«**ΜΙΜΗ ΠΕΝΣΟΝ**»

«**Ο ΕΡΩΣ ΘΡΙΑΜΒΕΥΕΙ**»

«**ΔΥΟ ΚΑΡΔΙΕΣ ΠΟΥ ΑΓΑΠΗΘΗ-
ΚΑΝ**»

«**ΑΠ' ΤΟ ΜΙΣΟΣ ΣΤΟΝ ΕΡΩΤΑ**»

«**ΠΙΣΤΟΙ ΣΤΟΝ ΕΡΩΤΑ**»

«**ΟΙ ΜΝΗΣΤΗΡΕΣ ΤΗΣ ΜΑΡ-
ΘΑΣ**»

Η ΓΥΝΑΙΚΑ ΠΟΥ ΠΡΟΔΩΣΕ

Ἐκυκλοφόρησε τὸ νέον βιβλίον μας

«**Ο ΩΡΑΙΟΣ ΙΠΠΟΤΗΣ ΛΑΓ-
ΚΑΡΝΤΕΡ**»

τοῦ Πῶλ Φεβᾶλ - πατρός.